

Autograaf

Biomassa voor groene stroom

Martens en Van Oord over de grens

Verminderen waterstand in Gorinchem

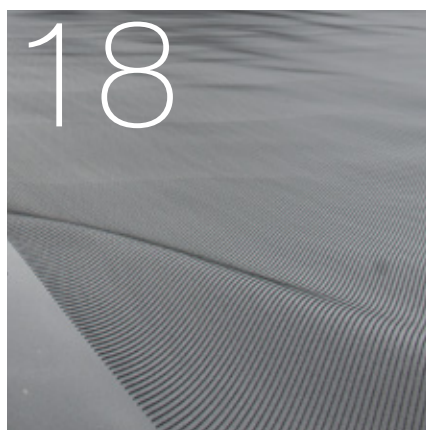

Machinisten in opleiding

INHOUD

- 3 Bio-bijstookinstallatie Essent
- 6 Deichsaniering Xanten
- 10 A4 Steenberg
- 12 De uitdaging van Gorinchem
- 18 Verbreding Burg. Bechtweg in Tilburg
- 20 Leerlingen en leermeesters

Martens en Van Oord, opgericht in april 1986, heeft zich in de afgelopen 26 jaar ontwikkeld tot een gespecialiseerde aannemer in grond-, weg en waterbouw. Naast de aanleg van infrastructuur, behoren ook logistieke oplossingen en het produceren en leveren van bouwgrondstoffen tot de kernactiviteiten. Hierdoor kan Martens en Van Oord een totaaloplossing bieden voor diverse infrastructurele werken.

Teus van Oord

Deskundig in denken en doen

Sinds de oprichting van Martens en Van Oord streven we ernaar om onze projecten op een deskundige manier uit te voeren. Wij zijn van mening dat we alleen door de focus op kwaliteit en veiligheid, kennis, vakmanschap en professionaliteit, deskundig kunnen zijn. Daarom besteden we binnen ons bedrijf veel aandacht aan het ontwikkelen en opleiden van medewerkers én eventueel toekomstige kandidaten (scholieren en studenten). Een voorbeeld daarvan is de 'MvO-School' die begin 2012 is opgericht. Onze mensen leren hier in diverse trainingen hoe ze hun eigen kwaliteiten, maar ook met die van collega's, optimaal kunnen benutten. Bij Martens en Van Oord vinden we het belangrijk dat mensen goed worden opgeleid. Op deze manier zorgen we er zelf voor dat er de komende jaren voldoende goed opgeleide vakmensen beschikbaar zijn. In deze Autograaf kunt u lezen hoe wij

als leerbedrijf machinisten in opleiding de mogelijkheid bieden om hun vak te leren in de praktijk. Hiervoor hebben wij niet alleen medewerkers (deels) vrijgemaakt om als leermeester leerling-machinisten te begeleiden, ook hebben we machines gekocht speciaal voor gebruik door leerlingen. De inzet en toewijding van onze leermeesters en andere betrokkenen is beloofd. Eind april 2012 hebben we te horen gekregen dat Martens en Van Oord door Fundeon is uitgeroepen tot Beste Leerbedrijf van Zuid-Nederland in de categorie Infra. Hiermee zijn we ook genomineerd voor de landelijke verkiezing van Beste Leerbedrijf Bouw & Infra. De jury is op bezoek geweest op onze opleidingslocatie in het Hollandsch Diep en op donderdag 27 september 2012 wordt bekend gemaakt of wij deze titel mee naar huis mogen nemen.

Teus van Oord

Martens en Van Oord bouwt bio-bijstookinstallatie voor Essent

De Amercentrale in Geertruidenberg draait naast kolen al bijna 10 jaar voor een aanzienlijk deel op biomassa.

Omdat de capaciteit van de bestaande biomassafaciliteiten bij Amer 9 volledig werd benut, is vorig jaar gezocht naar een manier om bij Amer 8 meer biomassa bij te stoken en dus nog meer groene stroom te produceren.

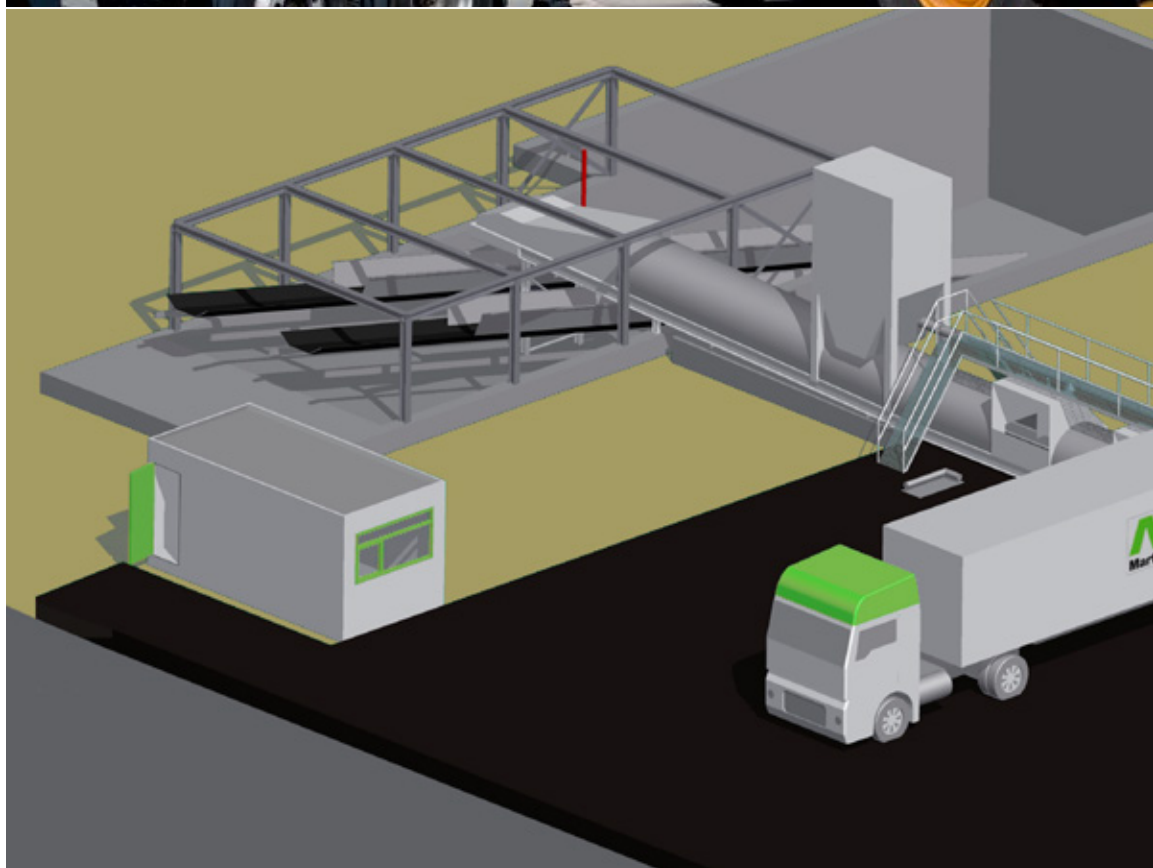
Bij de Amercentrale draaide tot september 2011 één van de twee centrales, Amer 9, voor het maximale deel op biomassa. Biomassa bestaat uit gedroogde organische afvalstoffen, zoals bijvoorbeeld houtsnippers, die tot pellets zijn geperst. “Het idee om extra biomassa-pellets bij te stoken op Amer 8 is ontstaan doordat we met de bestaande biomassamolens van Amer 9 niet de toegestane hoeveelheid biomassa konden stoken”, legt Wouter Timmermans van Essent uit. “Daarom hebben we een proef gedaan om te kijken of we extra biomassa op de kolenmolens konden bijstoken. Dit wil zeggen dat we naast de gescheiden kolenmolens en biomassamolens, ook molens wilden waarbij de kolen gemengd met biomassa-pellets worden gestookt. De test bleek succesvol en we hebben Martens en Van Oord gevraagd om een installatie en werkmethode te ontwikkelen waarmee we in de toekomst meer biomassa kunnen bijstoken. Het resultaat is de biobijstookinstallatie die op de bestaande koleninstallatie aansluit.”

Geavanceerd besturingssysteem

Joost Kruis, materieel engineer bij Martens en Van Oord, was projectleider van de ontwikkeling van de biobijstookinstallatie. “Het complete concept is door ons ontwikkeld en gebouwd. Met speciaal voor dit project gebouwde trailers wordt de biomassa gelost op een transportband. Deze band lost de biomassa-pellets vervolgens op een transportband met kolen. De mengverhouding van de biomassa-pellets en de kolen luistert erg nauw. Daarom zijn er weegunits in de transportbanden geplaatst. Deze units wegen continu vraag en aanbod van zowel biomassa als kolen. De toevoer van biomassa wordt geregeld door de snelheid van de zogeheten ‘frequentiereguleerde transportband’ in de trailer aan te passen. Met dit besturingssysteem kunnen we dus iedere gewenste mengverhouding leveren.”

“Omdat we gebruik maken van de bestaande kolenmolens van Amer 8, zit er een maximum aan de hoeveelheid biomassa die we bij de kolen kunnen mengen”, vertelt Cor van Bragt, projectleider Essent van Martens en Van Oord op de Amercentrale. “De biomassa-pellets gaan gemengd met de kolen de centrale in, maar een teveel aan biomassa zorgt voor opstoppingen bij het malen van de kolen. Op dit moment wordt op 3 van de 6 kolenmolens van Amer 8 met de bijstookinstallatie zo’n 70 tot 80 ton biomassa per dag bijgestookt. We zijn gestart met het bijmengen van

Belading biomassa-trailers in Waspik

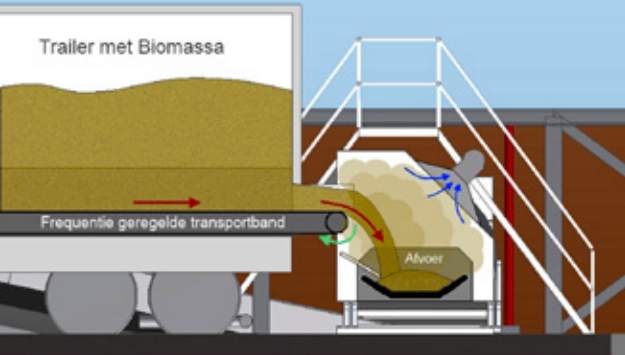
3 procent biomassa en hebben dit langzaam opgebouwd. Op dit moment zitten we op 7 procent, wat neerkomt op een bijstook van zo’n 12.000 ton biomassa per maand.”

Biokool: energie voor de toekomst?

Hoewel nog volop onderzocht wordt wat de ideale mengverhouding is van biomassa en steenkool, is er een nieuw product in opkomst, dat wellicht in de toekomst beide grondstoffen voor ongeveer 1/3 deel gaat vervangen. Wouter: “Begin mei is de Amercentrale begonnen met een test voor het

bijstoken van biokool. Biokool is hout dat tot een bepaalde temperatuur wordt verhit, waardoor de meeste energie erin blijft zitten. De energiewaarde van biokool is bijna hetzelfde als die van fossiele steenkool. Omdat biokool een hernieuwbare brandstof is, levert het groene energie. Biokool is nu nog in de ontwikkelingsfase, maar uit de eerste testen is gebleken dat biokool bijna geen invloed heeft op het verwerkingsproces in de centrale. Zowel milieu- als maaltechnisch zou biokool het dus beter kunnen doen dan steenkolen of biomassa.”

Principe van doseren biomassa inclusief stofafzuiging

Cor van Bragt in gesprek met Wouter Timmermans

Buitenlands avontuur

Deichsanierung Xanten

Pakweg 150 kilometer ten oosten van Oosterhout ligt de Duitse, historische stad Xanten. Sinds september 2011 hét toneel voor het eerste grote werk van Martens en Van Oord over de grens. Regiomanager Dolf van Atteveld, project-leider Bart Hubers en uitvoerder Alfons Vuist vertellen over de totstandkoming en uitvoering van dit buitenlandse avontuur.

“Dit werk in Duitsland past geheel binnen de strategie van Martens en Van Oord om ook buiten Nederland actief te worden, vertelt Dolf. “We willen ons de komende jaren vooral richten op onze buurlanden België en Duitsland. Met dit project is de eerste stap gezet.”

In opdracht van Deichverband Xanten-Kleve verzwaart Martens en Van Oord de dijk die de stad Xanten beschermt tegen het water van de Rijn. Bart: “Over een lengte van 2.850 meter wordt de bestaande dijk afgegraven en een nieuwe dijk aangelegd, die 30 tot 50 centimeter hoger is. De nieuwe dijk zal bestaan uit drie zones. Zone 1, de waterkerende kant, zal bestaan uit klei, voornamelijk afkomstig uit de oude dijk. Zone 2 is de kern van de dijk, bestaande

uit zand en zone 3 is de drainage aan de landkant van de dijk, bestaande uit grof doorlatend materiaal. Het materiaal voor zone 2 en 3 wordt aangevoerd van buitenaf en is grotendeels afkomstig van een ander project van Martens en Van Oord, namelijk het project Natuurvriendelijke Oevers Maas.”

Hergebruik grondstoffen

Natuurvriendelijke Oevers Maas is een project waarbij Martens en Van Oord, in opdracht van Rijkswaterstaat, 36,5 kilometer oever van de Maas opnieuw inricht. “Bij Natuurvriendelijke Oevers Maas komen behoorlijk wat grondstoffen vrij”, vertelt Bart. “Samen met Dolf was ik op zoek naar afzet voor deze grondstoffen. Op een gegeven moment kreeg ik een aanvraag voor klei, vanuit Duitsland.

Verschillen in Duitsland

Naast het spreken van een aardig woordje Duits, vraagt een werk in Duitsland ook om kennis van Duitse aanbestedings- en contractvormen. “Eigenlijk kun je stellen dat wij in Nederland op dit gebied zo’n 10 jaar verder zijn dan Duitsland”, vertelt Bart. “Dit werk wordt uitgevoerd volgens een VOB-contract, vergelijkbaar met een RAW-contract in Nederland. Waar in Nederland de aannemer steeds meer zelf verantwoordelijk is voor het waarborgen van de kwaliteit van een werk, is het in Duitsland nog heel gebruikelijk dat een opzichter hierop toeziet. Echt óveral zijn regels voor, maar gelukkig beschikken we bij Martens en Van Oord over veel kennis van Duitse wet- en regelgeving en zitten we met de opzichter vaak op één lijn. Alfons merkt op dat hij ook qua technologie ziet dat we al een stap verder zijn dan in Duitsland. “Een voorbeeld hiervan is het gebruik van GPS. Steeds meer van onze machines zijn uitgerust met GPS-systemen, maar in Duits materieel zie je dit nog bijna niet.”

Uitvoerder Alfons Vuist

Aanvoer van de meeste grondstoffen vindt plaats over water

Uit een aantal onderzoeken bleek dat de grondstoffen van Natuurvriendelijke Oevers Maas zeer geschikt zijn voor de dijkenbouw in Duitsland. Ik heb contact gezocht met mijn relaties in Duitsland en hoorde dat dit project in Xanten eraan zat te komen. Toen bleek dat we de materialen die we volgens het bestek moeten leveren, grotendeels zelf winnen bij Natuurvriendelijke Oevers Maas, hebben we ingeschreven. Onze scherpe aanbieding heeft er vervolgens voor gezorgd dat we het werk in augustus vorig jaar gegund hebben gekregen.”

In september 2011 is gestart met de voorbereidingen, zoals het rooien van bomen, het afbreken van omheiningen en het aanleggen van een bouwweg langs het werk, om de omgeving zo

min mogelijk overlast te bezorgen. “Het werk aan de dijk kon pas in april 2012 van start gaan, omdat het in Duitsland verboden is tussen november en april aan dijken te werken in verband met hoogwatergevaar”, vertelt Alfons. “In april zijn we daarom meteen begonnen met het afzetten van bovengrond. Om de klei uit de bestaande dijk te kunnen gebruiken, moet eerst de bovengrond worden afgegraven. Wanneer de nieuwe dijk op hoogte is, gaat de bovengrond hier weer bovenop. Half mei is ook de tijdelijke loswal aan de Rijn in gebruik genomen. Hier worden de grondstoffen, die per schip vanaf het project Natuurvriendelijke Oevers Maas worden aangevoerd, met een kraan gelost en vervolgens met vrachtwagens het werk in gereden.”

De cijfers op een rij

Materieelinzet:

- 2 bulldozers
- 3 graafmachines
- 1 shovel
- 2 vrachtwagens
- 1 loskraan

Ontgraven:

- 105.000 m³ Bovengrond
- 292.000 m³ Klei

Leveren:

- 300.000 m³ Materiaal, waaronder klei, kernmateriaal, grind en wegfundering

Driekwart van de grondstoffen zal op deze manier worden aangevoerd per schip. De rest van de grondstoffen wordt aangevoerd per as, over de speciaal aangelegde bouwweg. In totaal gaat het om bijna 200.000 kuub materiaal dat vanaf Natuurvriendelijke Oevers Maas aangevoerd zal worden. Het koppelen van projecten waar materiaal vrijkomt aan projecten waar materiaal nodig is, is één van de sterke punten van Martens en Van Oord. Op deze manier hoeven grondstoffen van een project niet afgevoerd of opgeslagen te worden, terwijl ze voor een ander project juist gewonnen moeten worden. Kortom, een duurzame en efficiënte werkwijze die Martens en Van Oord bij zo veel mogelijk projecten probeert toe te passen.

Planning

Volgens de regels in Duitsland moet op 1 november van dit jaar de dijk weer op sterkte zijn. “We streven ernaar om dit zomerseizoen 90 en misschien zelfs 100 procent van de grondwerkzaamheden afgerond te hebben”, vertelt Bart. “Dan kunnen we in de winter en in het voorjaar van 2013 zo veel mogelijk wegebouw klaarmaken. Als alles volgens planning verloopt, dan zal dit buitenlandse avontuur in de zomer van 2013 afgelopen zijn.” Wat Dolf betreft smaken deze eerste verzette kuubs over de grens naar meer. “Ik geloof erin dat er in de toekomst nog meer werken in het buitenland voor Martens en Van Oord zijn weggelegd”, zegt Dolf. ” Bart vult aan: “Ik ook, maar laten we nu niet teveel op de zaken vooruit lopen en eerst dit werk tot een goed einde brengen.”

Ties van Limpt

De Mensen die het Maken

Bulldozermachinist Ties van Limpt en kraanmachinist Bruis de Kock zijn erg enthousiast over hun werk in Duitsland. “Ik vind het erg mooi werk, een dijkverzwaring. Het gebied is mooi uitgestrekt en met een leuke ploeg probeer je iedere keer weer voor elkaar te krijgen wat er die dag op de planning staat”, vertelt Bruis. Ook Ties, die tot voor kort leerlingmachinist was en nu met een diploma op zak in zijn eigen bulldozer werkt, vindt het leuk dat hij echt iets aan het maken is. “In tegenstelling tot bijvoorbeeld een project als ‘Ontpoldering Noordwaard’ in Werkendam, zijn we hier maar met een klein clubje. Na iedere dag zien we dus meteen resultaat van ons werk.”

Bruis de Kock

De Mensen die het Maken

Jack Simons (44)

Alles met een lach en een knipoog

Een afspraak inplannen met de goedlachse MvO'er Jack Simons valt nog niet mee. Niet omdat hij geen tijd heeft, maar omdat hij niet weet wannéér hij tijd heeft. Jack is werkzaam als shovelmachinist op de Zandfabriek van Martens en Van Oord in Moerdijk. Met zijn CAT 988 is hij verantwoordelijk voor het laden van schepen met zand uit de fabriek. Ook meet hij de schepen om te controleren of hij al aan de juiste hoeveelheid zit. Dit komt erg nauw, want Jacks meting is bepalend voor de factuur die naar de klant wordt verstuurd. "Pas 's ochtends hoor ik hoeveel schepen ik die dag moet laden, met wat voor materiaal en hoe laat ze ongeveer komen. Zelf heb ik hier geen invloed op, behalve dat ik soms kan bellen dat ze alvast kunnen komen als ze toevallig al in de buurt liggen te wachten. Verder ben ik helemaal afhankelijk van de planning van die dag. Soms is het 's ochtends heel rustig en dan komt daarna ineens alles tegelijk."

Zo'n 2,5 jaar rijdt Jack nu met veel plezier op de shovel in Moerdijk. En dat terwijl hij ooit per toeval bij Martens en Van Oord terecht kwam. "Ik werkte eerst als chauffeur van een knijperwagen bij Korebrits Transport in Breda. Toen Korebrits in 2001 werd overgenomen door Martens en Van Oord kregen ze mij er ook bij, met knijperwagen en al. De knijperwagen werd al snel de deur uit gedaan, maar gelukkig mocht ik blijven. Ik heb toen verschillende functies gehad; eerst ging ik aan de slag als klusjesman, toen heb ik een tijdje op de trilwals gereden en later werkte ik aan de loswal in Breda. Ik heb ook nog een tijd op de waterwagen gereden. Eerst op een simpel exemplaar; een trekker met een kar erachter. Later op een moderne variant; een geavanceerde truck, waarmee ik op grotere werken klaarstond om de smeerbeoel die mijn collega's ervan hadden gemaakt weer schoon te spuiten. In 2009 werd ik ingezet om allerlei klusjes te doen bij de Zandfabriek, die toen nog in aanbouw was. Toen de fabriek ging draaien werd me gevraagd of ik schepen wilde gaan laden met de nieuwe shovel CAT 988. Ik had wel eens met een shovel gewerkt, maar nog nooit met zo'n forse. Het was dus even wennen, maar het ging goed en sindsdien mocht ik op de shovel blijven."

Als er een gat valt tussen het laden van het ene en het andere schip gaat Jack klusjes doen in en rondom de Zandfabriek. Daarbij is hij altijd in voor een lolletje met collega's, vooral als Piet Krijgsman er is. De unieke lach van Jack is dan op zeer grote afstand herkenbaar. "Als ik samen met Piet de boel op stelten zet is de kantine regelmatig snel leeg", zegt Jack lachend. Dat hij ook een geintje terug kan verwachten vindt hij niet erg. "Als ik een keer een vrije dag heb, neem ik 's avonds voor de zekerheid

mijn zwemvest mee naar huis. Ik kan niet zwemmen, dus mocht ik bij het meten van een schip een keer overboord vallen, dan weet ik zeker dat mijn zwemvest het doet en dat mijn collega's er niet voor de gein mee hebben liggen rommelen!"

Behalve een grappenmaker kan Jack ook serieus zijn. Wat veel mensen niet weten is dat hij er naast zijn werk op de shovel nog een 'nevenfunctie' op nahoudt. Na de toespraak van Teus van Oord, bijvoorbeeld op zomer- en kerstborrels, voert Jack met hem een uitgebreid beoordelingsgesprek over wat er sterk, maar ook minder sterk was aan zijn verhaal. "Ik denk dat we hier een jaar of vier geleden mee zijn begonnen. Toen waren we nog met een kleinere ploeg dan nu en er kwamen veel onderwerpen aan bod waar ik ook iets over kon zeggen.

Nu het bedrijf flink is gegroeid is het moeilijker om op de inhoud van de toespraak in te gaan, omdat ik zelf niet meer van alles op de hoogte ben. Toch komt Teus na iedere toespraak nog even naar me toe en vraagt dan: "En wat vond je ervan?" Jack is de enige die de toespraak op deze manier met Teus bespreekt. Jacks eerlijke 'beoordelingsgesprek' wordt dan ook erg door Teus gewaardeerd. "Nou ja, dit mag dan wel mijn serieuzere kant zijn, ik zou mezelf niet zijn als dit niet ook met een kleine knipoog was."

Martens en Van Oord, onmisbaar voor de A4

In West-Brabant wordt een nieuw gedeelte van de A4 aangelegd. Een traject van 15 kilometer, tussen Dinteloord en Bergen op Zoom, moet gaan zorgen voor een ontlasting van het lokale wegennet, met als resultaat minder milieuproblemen en meer verkeersveiligheid. Martens en Van Oord mag dan bij de aanbesteding niet als winnaar uit de bus zijn gekomen, vanwege de sterke positie in het leveren van secundaire bouwstoffen in Zuidwest-Nederland, kon de combinatie A4 Steenbergen niet zo makkelijk om Martens en Van Oord heen.

Het is niet de eerste keer dat Martens en Van Oord een belangrijke rol speelt bij de aanleg van een traject van de A4. In 1991 was het eerste grote werk dat Martens en Van Oord heeft aangenomen de aanleg van de Zoomweg Zuid. Sindsdien heeft Martens en Van Oord al het zand geleverd voor de A4, vanaf de Belgische grens tot het nu aan te leggen traject Steenbergen – Dinteloord. “Dit hebben we te danken aan onze sterke positie als leverancier van secundaire bouwstoffen in West-Brabant”, vertelt Teus van Oord. “Vanuit deze rol waren we eerder al betrokken bij de aanleg van bijvoorbeeld de HSL, de A16 en industrieterrein Moerdijk.”

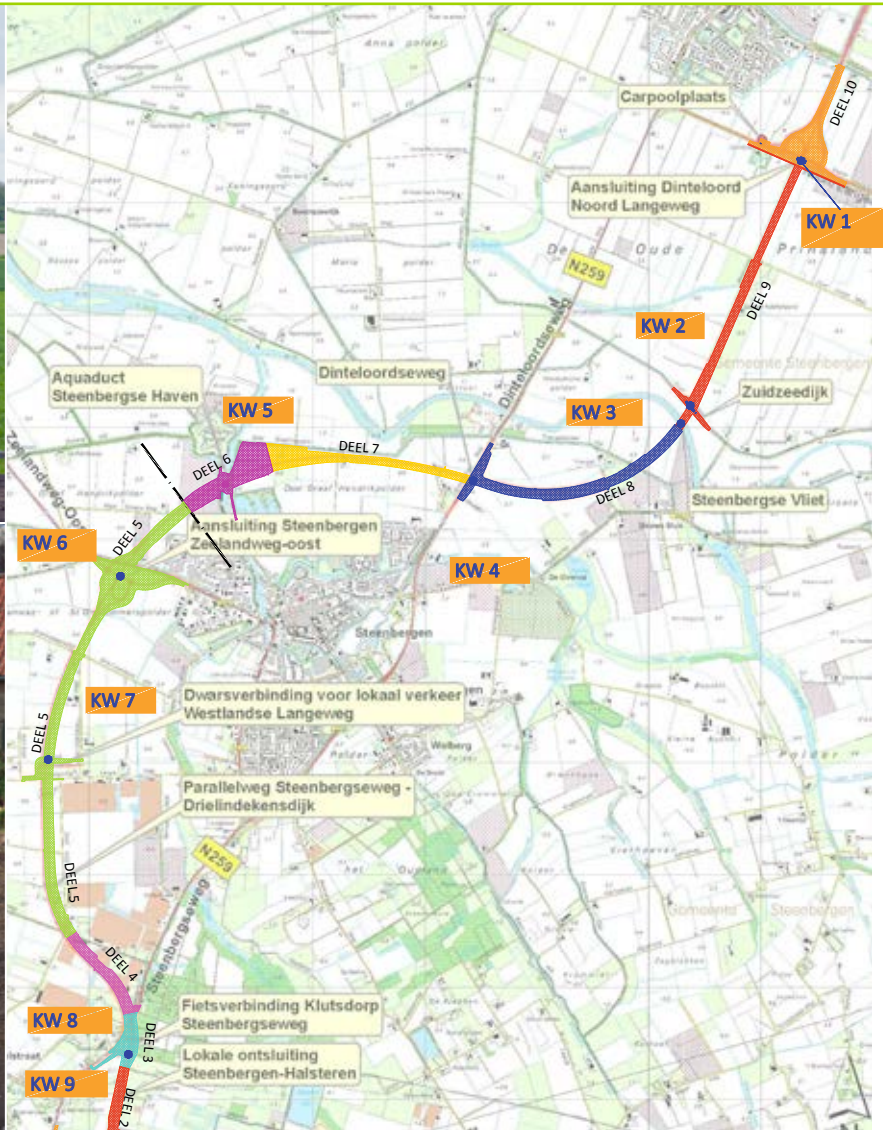
Secundaire bouwstoffen

“Voor de aanleg van dit traject van de A4 hebben we in eerste instantie ook zelf geschreven, maar de aannemerscombinatie A4 Steenbergen ging er met de opdracht vandoor. De grondwerkzaamheden worden uitgevoerd door MNO Vervat GWW B.V., een

goede bekende van Martens en Van Oord vanuit de Combinatie Plas van Heenvliet. We zijn in onderhandeling gegaan met MNO Vervat GWW B.V. voor de levering van het zand voor dit werk. Wij verzorgen de afzet van gereinigd zand van grondreinigers in de regio, waaronder thermisch gereinigd zand van Afvalstoffen Terminal Moerdijk (ATM) en gewassen zand van A&G Milieutechniek en Jaartsveld Groen en Milieu. Er zijn weinig andere bedrijven die zoveel secundaire bouwstoffen kunnen leveren als wij. Met het materiaal waarover wij beschikken, kunnen we een nagenoeg volledig duurzaam werk maken.”

Afzet = productie

Het leveren en toepassen van secundaire bouwstoffen brengt ook een aantal uitdagingen met zich mee. “In tegenstelling tot primair zand dat onbeperkt gewonnen kan worden, bijvoorbeeld uit de Noordzee, zijn we voor de levering van secundair zand

afhankelijk van de productie van grondreiners. In de ideale situatie rijden we gereinigd materiaal meteen een werk in, zonder dat het opgeslagen hoeft te worden in een depot. Om zogeheten logistieke kosten voor tijdelijke opslag te voorkomen, is het voor ons de kunst om een afzet te hebben die gelijk loopt aan de productie. Bij het project A4 Steenbergen is het echter zo dat we met de beperkte productie van de grondreiners niet op tijd over voldoende gereinigd zand kunnen beschikken. Daarom hebben we besloten om primair zand van een naburige locatie te kopen. Hiermee kunnen we de extra aanvoer van zand garanderen en het werk op tijd opleveren.”

“Voor dit project leveren we gereinigd zand voor ophoging en voor zandbed. In totaal 1 miljoen kuub materiaal”, vertelt Dick Damen, projectleider van Martens en Van Oord. “Het gehele traject is opgedeeld in 10 delen en op verschillende momenten wordt

er op verschillende plaatsen gewerkt. In bijna ieder deel zit wel een kunstwerk, zoals een viaduct, aansluiting of aquaduct, of is er een boer of tuinder waar de combinatie rekening mee moeten houden. Het werken in delen levert het minste overlast op voor de omgeving en mocht er onverhoopt eens iets anders lopen dan gepland, dan kan het werk altijd doorgaan op een andere locatie.”

Naast het leveren van zand voor ophoging en zand voor zandbed is Martens en Van Oord verantwoordelijk voor het egaliseren en verdichten van het zand en het verwerken van het puingranulaat voor de fundering waarop het asfalt wordt aangebracht. In 2011 is Martens en Van Oord met dit project gestart en als alles volgens planning verloopt, zit het werk er in de zomer van 2013 op. Naar verwachting zal de snelweg eind 2013 worden opengesteld voor verkeer.

De platenrol: een handig hulpmiddel om grote rijplaten op hun plek te krijgen

Combinatie De Klerk – Martens en Van Oord is klaar voor

De uitdaging van Gorinchem

Van februari tot juli 2011 heeft Combinatie De Klerk – Martens en Van Oord zich gebogen over het recept voor de 'Gorcumsche Bol'. De Gemeente Gorinchem kreeg trek en gunde de aannemerscombinatie het werk Uiterwaardvergraving Avelingen.

“De opdracht en het pakket met eisen van de opdrachtgever waren duidelijk”, vertelt Patrick de Laat van Martens en Van Oord, voor dit project projectmanager van de combinatie. “De waterstand van de Merwede moet omlaag en daarvoor worden delen van het weiland in de uiterwaarden bij bedrijventerrein Avelingen afgegraven. Ook moet een zogenaamde nevengeul worden gegraven in de uiterwaarden. Het materiaal dat hierbij vrijkomt, moet worden afgevoerd naar Gorinchem-Noord, waar in de toekomst bedrijventerrein ‘Groote Haar’ zal worden aangelegd. Daarnaast moeten twee havens worden gedempt en nieuwe kadeconstructies worden aangebracht bij de bedrijven gevestigd op Avelingen. Hoe we deze klus aanpakken mogen we door

het zogeheten ‘Engineering & Constructcontract’ deels naar eigen inzicht bepalen. De gemeente Gorinchem heeft in de vraagspecificatie vastgelegd wat in ieder geval op de voorgeschreven wijze uitgewerkt moet worden. Elementen die van minder belang zijn, worden qua uitwerking aan de aannemer overgelaten.”

Gorcumsche Bol

“Begin 2011 hebben we met het projectteam van combinatie De Klerk – Martens en Van Oord voor het eerst de koppen bij elkaar gestoken. Het gaat bij dit project, naast het doen van een goede aanbidding, ook om de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI). Hierbij wordt niet alleen gekeken naar de prijs, maar wordt eveneens veel

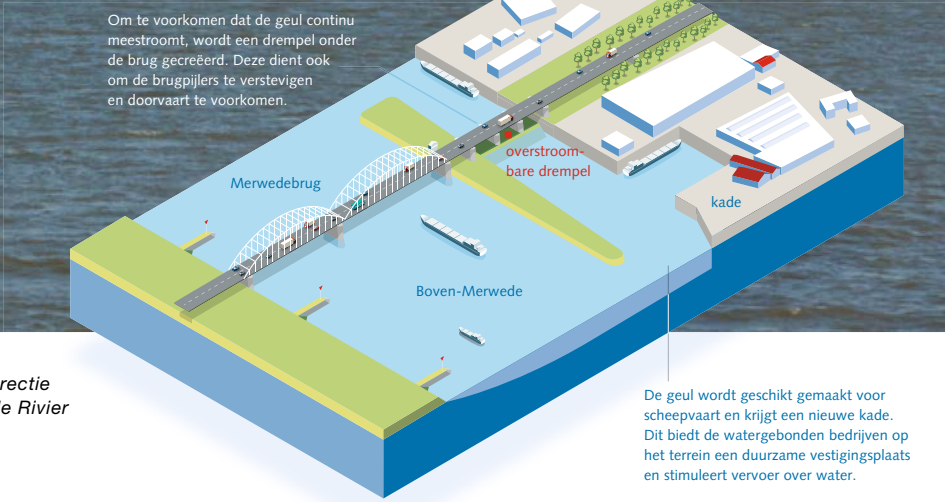
waarde gehecht aan (kwalitatieve) criteria, zoals publieksgerichtheid, duurzaamheid of projectbeheersing. De factoren die bij het project Avelingen een rol spelen hebben we uitgezocht en samengevat in een overzicht dat we de ‘Gorcumsche Bol’ hebben genoemd.”

“De hoofdingrediënten van deze bol zijn ontwerp, projectbeheersing en omgeving”, vertelt Patrick. “Aandachtspunten in ons ontwerp zijn onder andere de sloop van Mercon en de beschermingsconstructie van het NIRO-gebouw van Vreugdenhil. Onder projectbeheersing valt het gehele management van het project; van het aanvragen van vergunningen en contractmanagement tot het bewaken van de voortgang. Met betrekking tot de omgeving hebben

De beroemde ‘Gorcumsche Bol’

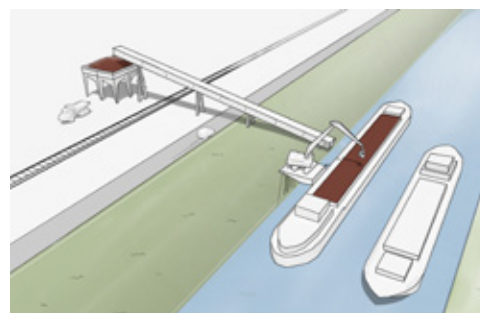
Bron:
programma directie
Ruimte voor de Rivier

we ons vooral gefocust op het beperken van de overlast voor de mensen om ons heen. Op wat voor manier we dit werk ook uitvoeren, er zal altijd iemand hinder van ondervinden. Met dit in ons achterhoofd hebben we een efficiënte werkmethode ontwikkeld waarbij de overlast voor alle partijen zo veel mogelijk wordt beperkt.

Losinstallatie Gorinchem-Noord

“Met onze werkmethode wordt het zand dat we ontgraven van Avelingen, via het Merwedekanaal, naar Gorinchem-Noord gevaren. De losinstallatie die we daar bouwen maakt het mogelijk om het zand via een transportband over de lokale weg en spoorbaan te verplaatsen. Een kraan haalt het zand uit de schepen en plaatst het op de transportband. Via de transportband

wordt het zand in auto's geladen, die het over een speciaal aangelegde asfaltbaan naar het depot in Gorinchem-Noord rijden. Met deze werkmethode komen we met het zandtransport niet op de openbare weg. Lokaal verkeer, zoals schoolgaande kinderen en treinverkeer, zijn we daardoor niet tot last.”

Concept van de overslaglocatie in Gorinchem-Noord

Martens en Van Oord is deze uitdaging aangegaan met Waterbouwer De Klerk. De twee middelgrote bedrijven, met ieder hun eigen specialismen, vullen elkaar perfect aan en zijn daardoor in staat om samen een totaalpakket te leveren. Martens en Van Oord is verantwoordelijk voor het ontgraven van de uiterwaarden, het realiseren van de nevengeul en het afvoeren van het vrijgekomen materiaal. Van de in totaal 900.000 kuub gaat het zand naar Gorinchem-Noord en de verontreinigde bovengrond en het slib, naar Baggerspeciedepot Hollandsch Diep. Combinant De Klerk neemt de bouw van alle waterbouwkundige constructies voor zijn rekening, waaronder kademuuren, damwanden en de scheepshelling van Mercon. Gezamenlijk verzorgt de combinatie het kust- en oeverwerk.

Vorbereiding op het projectkantoor van de combinatie te Avelingen

Werkvoorbereiding

“De afgelopen maanden hebben we ons onder andere beziggehouden met het bepalen van werkmethodes, het regelen van vergunningen en het afstemmen van plannings met betrokken partijen”, vertelt Roel Weijers, werkvoorbereider van Martens en Van Oord. “Vooral dat laatste punt is erg belangrijk, omdat we bij dit project met veel belanghebbenden te maken hebben. De bedrijven op Avelingen moeten tijdens onze werkzaamheden hun havens nog kunnen bereiken en we willen hun productieproces zo min mogelijk verstoren. Om elkaar niet in de weg te zitten is het belangrijk dat zij van ons weten wanneer we wat gaan doen. Ook over het transport naar Gorinchem-Noord hebben we duidelijke afspraken gemaakt. Met ons uitvoeringsconcept varen we straks vijf keer per dag over het Merwedekanaal. Dit hebben we tot in de puntjes afgestemd met sluisen, brugwachters en bewoners van Gorinchem-Noord.”

Begin juni zijn de eerste machines in Gorinchem aangekomen en is het werk in de uiterwaarden van start gegaan. Eind 2013 moet het project zijn afgerond. Patrick: “Tot die tijd kan iedereen die in de file staat op de A27, onze wit met groene machines aan het werk zien in de uiterwaarden onder de brug.”

Uiterwaardvergraving Avelingen

Uiterwaardvergraving Avelingen is één van de koploperprojecten uit het Ruimte voor de Rivier programma van Rijkswaterstaat. Om Gorinchem te beschermen tegen hoogwater heeft de Merwede extra ruimte nodig om een teveel aan water te kunnen afvoeren. Hiervoor zal de uiterwaard worden verlaagd en zal er een nevengeul worden gegraven in de uiterwaard. Bij hoogwater gaat deze tweede geul meestromen in de afvoer, waardoor het water beter kan wegvloeien. De uiterwaardvergraving heeft een waterstanddaling van 10,7 centimeter tot gevolg, waardoor natte voeten in Gorinchem worden voorkomen.

Bijzonder is dat Rijkswaterstaat de verantwoordelijkheid om dit Ruimte voor de Rivier project uit te voeren, uit handen heeft gegeven aan de gemeente Gorinchem. Gemeente Gorinchem heeft de plannen voor de waterstandverlaging aangegrepen om het watergebonden karakter van bedrijventerrein Avelingen te verbeteren en de economie een impuls te geven. Door de extra geul die beschikbaar komt, worden de mogelijkheden van vervoer over water uitgebreid. De werkzaamheden in de uiterwaarden worden daarom gecombineerd met het aanpassen en vernieuwen van de kades van diverse bedrijven.

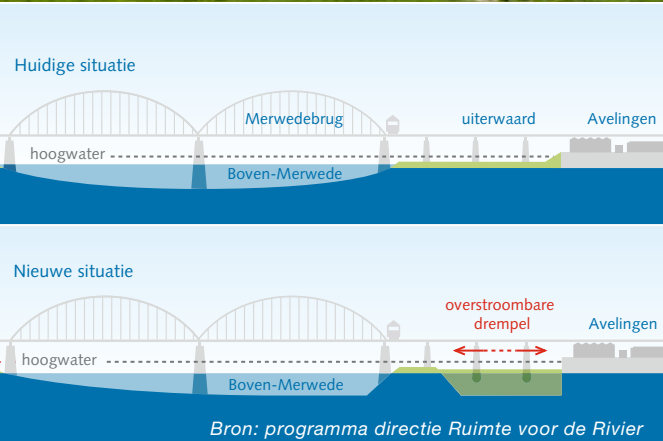
Niet alleen de inwoners van Gorinchem zijn gebaat bij het project Uiterwaardvergraving Avelingen, ook waterafhankelijke ondernemingen kunnen in de toekomst profiteren van de werkzaamheden in en aan de Merwede.

Teus van Oord, Piet IJssels (burgemeester gemeente Gorinchem), Ingwer de Boer (Programmadirecteur Ruimte voor de Rivier) en Kees van Willigen (inwoner Gorinchem)

Starthandeling 31 mei 2012

Op donderdag 31 mei 2012 is het startsein gegeven voor Uiterwaardevergraving Avelingen. Een druk op de grote rode knop deed een scheepshoorn blazen. Dit was voor de machinist van de drijvende stoombok van De Klerk het signaal om de eerste pijler van de historische baileybrug in de uiterwaard te liften. De pijlers van deze brug, die sinds de Koude Oorlog in de uiterwaard staan, moeten als eerste wijken om de rivier meer ruimte te geven. Na afronding van de werkzaamheden in de uiterwaarden zal één van de pijlers als monument op de dam worden geplaatst.

Met een stoombok wordt een pijler van de historische Baileybrug opgetild

Blijven investeren in CO₂-reductie

In 2009 heeft Martens en Van Oord de eerste stappen gezet op de CO₂-prestatieladder. Nu, 3 jaar later, wordt nog steeds hard gewerkt om het CO₂-bewust certificaat niveau 3 te behouden en in de toekomst het energieverbruik verder te verduurzamen.

CO₂-footprint over 2011

Voor het jaar 2009 heeft Martens en Van Oord de CO₂-footprint inzichtelijk gemaakt met een emissie-inventaris. Ieder jaar wordt deze inventaris geactualiseerd, zo ook voor 2011. Door middel van een vergelijking met de voorgaande jaren wordt inzichtelijk wat de voortgang is ten opzichte van de in 2009 opgestelde reductiedoelstellingen.

Martens en Van Oord is een groeiende onderneming. Als gevolg van deze groei en de toegenomen productie van de Zandfabriek in Moerdijk is de absolute CO₂-uitstoot in 2011, zoals verwacht, niet afgenomen. Daarnaast is ook de CO₂-uitstoot in relatie tot de productiemaatstaven omzet en FTE niet gedaald, maar zelfs licht gestegen. Een mogelijke verklaring hiervoor is het verschil in de soort projecten die we uitvoeren. Een project waarbij veel grondtransport over de snelweg plaatsvindt, leidt tot een lager brandstofverbruik dan een project

waarbij veel transport over onverhard terrein plaatsvindt. In 2011 is Martens en Van Oord gestart met het grondwerk van het project 'Ontpoldering Noordwaard'. Hier wordt in totaal 4 miljoen kuub grond verzet, grotendeels over onverhard terrein. Door proactief op de omstandigheden in te spelen komt Martens en Van Oord met innovatieve oplossingen, zoals de stalen rijplaten en demontabele lossteiger. Met de inzet van het moderne en energiezuinige materieelpark streeft Martens en Van Oord ernaar om, ondanks de variërende omstandigheden, de opgestelde reductiedoelstellingen te behalen.

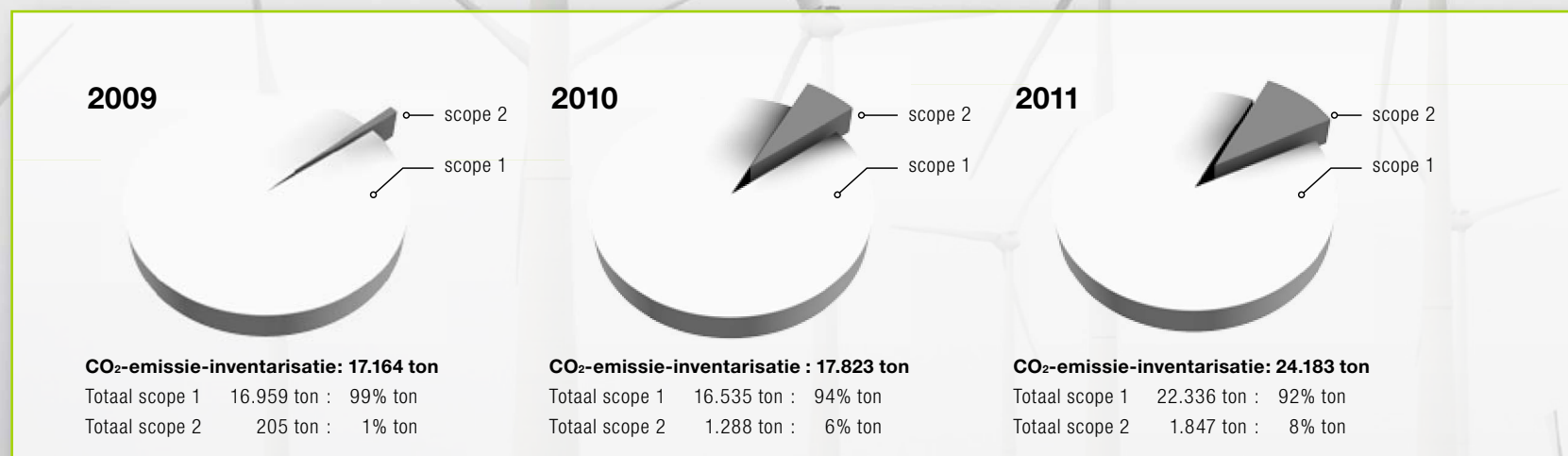
Blijvende vernieuwing van het materieelpark

Martens en Van Oord schaft alleen nog machines aan die te leveren zijn in de nieuwe motorenklasse Stage IIIB. Machines met deze motoren zijn 5 tot 10% duurder in aanschaf dan de vorige generatie, maar stoten tot 90% minder roet en 50% minder stikstofoxiden uit. Hoewel het tegenstrijdig lijkt, gebruiken motoren in deze schonere klasse iets meer brandstof dan hun voorgangers. Dit komt omdat er energie nodig is voor het schoonbranden van de roetfilter en tevens de koeling van de uitlaatgassen. Door een beter ontwerp van de rest van de

machine blijft het verbruik per verplaatste ton materiaal op hetzelfde niveau of daalt zelfs licht.

Innoveren als Koploper Duurzaamheid

In Autograaf 43 werd al vermeld dat Martens en Van Oord in 2011 is benoemd tot 'Koploper Duurzaamheid' voor het haven- en industrieterrein Moerdijk. Hiermee is Martens en Van Oord onderdeel van een kopgroep van bedrijven die een inspiratiebron vormen voor andere bedrijven, in hun streven naar duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Binnen het project 'Duurzame verbindingen Moerdijk' zijn energieclusters samengesteld waarbinnen bedrijven de kansen onderzoeken voor optimale uitwisseling van energie en warmte. Martens en Van Oord is voortvarend van start gegaan door in overleg met Havenschap Moerdijk en de omringende bedrijven ATM, HCM en Labee het 'Energiecluster Vlasweg' nieuw leven in te blazen. Uit overleg is gebleken dat voor de korte termijn windenergie de meest kansrijke bron van duurzame energie is. Momenteel voert Eneco hiervoor een haalbaarheidsonderzoek uit. De eerste stappen naar volledige verduurzaming van het energieverbruik van de Zandfabriek in Moerdijk zijn hiermee gezet.

Schaftkeet van de toekomst

Martens en Van Oord wil de huidige schaftketen vervangen door moderne keten, waarbij veel aandacht is besteed aan het terugdringen van energieverbruik en CO₂-uitstoot. Na een inventarisatie van de wensen en ideeën van medewerkers is een prototype van de 'schaftkeet van de toekomst' ontwikkeld.

Deze keet is aan alle zijden volledig geïsoleerd. Aan de voorkant zit een raam dat voorzien is van een kunststof kozijn. Op het dak van de keet zijn zonnepanelen geplaatst, die zorgen voor het opladen van de accuset in de keet. De keet is ook voorzien van een zogenaamde walspanning-aansluiting. Hierdoor is aansluiting op een generator mogelijk. Daarnaast kan de keet ook voorzien worden van stroom door middel van een stationair lopende machine.

Het elektrische gedeelte van de keet is volledig geautomatiseerd. Dit houdt in dat er alleen stroom en kachelverbruik is tijdens schafturen. Door middel van een volledig geprogrammeerde jaarkalender is er geen verbruik in weekenden en op feestdagen. De led-verlichting in de keet springt aan op een ingestelde tijd of bij beweging. Automatische temperatuurregeling van de diesekachel zorgt ervoor dat de temperatuur in de keet laag is als er niemand aanwezig is en hoger is als er wel mensen aanwezig zijn.

Het prototype wordt momenteel getest op het project 'Ontpoldering Noordwaard'. Als de nieuwe keet een succes blijkt, worden meer van deze schaftketen gebouwd.

De keet is geïsoleerd en heeft zonnepanelen op het dak. Het elektrische gedeelte is geautomatiseerd en de temperatuur wordt automatisch geregeld.

Reductiedoelstellingen

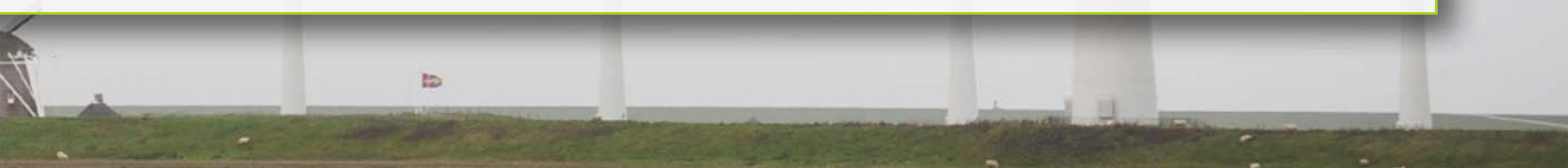
Om de CO₂-uitstoot structureel te blijven verminderen heeft Martens en Van Oord reductiedoelstellingen vastgesteld. Jaarlijks wordt een reductie van de CO₂-emissie van 2% nagestreefd. Ten opzichte van het ijkjaar 2009 willen we in 2020 de CO₂-emissie met minimaal 20% hebben teruggebracht. Deze reducties worden voor 95% gerealiseerd voor scope 1 emissies (voornamelijk brandstofverbruik) en voor 5% voor scope 2 emissies (voornamelijk stroomgebruik).

Naar verwachting zal Martens en Van Oord de komende periode blijven groeien. Het behalen van de reductiedoelstellingen in absolute zin kan hierdoor moeizaam blijken. Daarom leggen wij verantwoording af over onze CO₂-prestatie aan de hand van een productiemaatstaf (per FTE, projectuur en per euro omzet).

In 2020 willen wij voor 10% van ons energieverbruik de omschakeling hebben gemaakt naar alternatieve brandstoffen. De inkoop

van groene stroom past niet in ons beleid, omdat we liever zelf onze energievoorziening verduurzamen. In 2020 willen wij het energieverbruik van de Zandfabriek te Moerdijk volledig verduurzaamd hebben.

Vooralsnog zijn geen projecten met CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel aangenomen. Daarom zijn nog geen concrete doelstellingen voor projecten vastgesteld.

Meedenken met de gemeente Tilburg

Verbreiding van de Burgemeester Bechtweg

In maart 2011 is de verbreding van de Burgemeester Bechtweg in Tilburg gegund aan de combinatie Gebr. Van Kessel – Van Hattum en Blankevoort. Martens en van Oord, voor het grondwerk al in de aanbestedingsfase betrokken bij dit project, kwam er tijdens de voorbereidingen achter dat het werk efficiënter kon worden uitgevoerd dan werd voorgeschreven in het bestek. Met de slimme en efficiënte inzet van bouwgrondstoffen heeft Martens en Van Oord het oorspronkelijke ontwerp geoptimaliseerd, waarbij de eisen en wensen van de opdrachtgever niet uit het oog zijn verloren.

Om Tilburg beter te ontsluiten is de gemeente Tilburg een aantal jaren geleden gestart met diverse projecten om de bestaande N261 uit te breiden en te verbeteren. Vorig jaar werkte Martens en Van Oord al samen met combinatie Gebr. Van Kessel – Van Hattum en Blankevoort aan één van deze projecten; de aanleg van de Burgemeester Letchertweg. De prettige samenwerking en succesvolle afronding van dat project heeft ertoe geleid dat dezelfde partijen ook nu weer de handen ineen hebben geslagen. Ditmaal voor de laatste fase van de verbreding van de Burgemeester Bechtweg, ten noordoosten van Tilburg. De verdubbeling van het aantal rijstroken van 2 naar 4, moet zorgen voor meer verkeersveiligheid en een betere verkeersdoorstroming.

Aart van Bezooijen en Corné van Ham

Aanbrengen waterdichte folie AEC-bodemas

De cijfers op een rij

- 1,5 kilometer traject
- 160.000 ton AEC-bodemas
- 35.000 m² waterdichte folie
- 4 kunstwerken
(3 viaducten gebouwd door Van Hattum en Blankevoort en 1 spoorbrug gebouwd door Prorail)

Voor de extra rijstroken moet naast de bestaande weg een nieuw weglichaam worden aangelegd. “In het bestek stond beschreven dat in dit weglichaam bodemas van Afval Energie Centrales (AEC-bodemas, voorheen bekend als AVI-bodemas) toegepast moest worden”, vertelt projectleider Corné van Drunen van Martens en Van Oord. “De secundaire bouwstof AEC-bodemas bestaat uit materiaal dat overblijft na het verbranden van huisvuil. Volgens geldende milieueisen moet bodemas worden ingepakt met folie, die ervoor zorgt dat stoffen in de bodemas niet verspreid kunnen worden. In het bestek was het talud tussen de bestaande weg en de nieuwe weg echter niet voorzien van folie, waardoor stoffen uit de bodemas, bijvoor-

beeld via regenwater, in het grondwater terecht zouden kunnen komen.”

Duurzaam opgelost

In samenspraak met de gemeente Tilburg hebben de aannemerscombinatie en Martens en Van Oord daarom een alternatief ontwerp bedacht. “Omdat het toepassen van folie in het talud noodzakelijk is, zijn we op zoek gegaan naar een oplossing”, vertelt Carlo Dingemans, manager bouwstoffen van Martens en Van Oord. “In ons nieuwe ontwerp wordt uit de taluds van de bestaande weg extra zand gewonnen. Door, in plaats van de voorgeschreven hoeveelheid, meer AEC-bodemas toe te passen, komt zand vrij dat kan worden hergebruikt in het

werk. Hierdoor hoeft er minder zand van buitenaf te worden aangevoerd en kan er meer AEC-bodemas verwerkt worden. Met de toepassing van secundaire bouwstoffen wordt het gebruik van primaire bouwstoffen beperkt. Dit voldoet aan de wens van de gemeente Tilburg om het 'cradle to cradle' principe toe te passen. De AEC-bodemas die in Tilburg wordt toegepast is afkomstig van een verbrandingsinstallatie op Moerdijk, waar ook het huisvuil van de gemeente Tilburg wordt verbrand. Huisvuil uit Tilburg en omstreken krijgt op deze manier een nuttige bestemming als ophoogmateriaal in de nieuwe rondweg. Een duurzame oplossing dus, die bovendien financieel aantrekkelijk is voor de gemeente Tilburg."

Werkweg

"In januari van dit jaar zijn we van start gegaan met de uitvoering van het werk volgens het geoptimaliseerde ontwerp", vertelt uitvoerder Rob Takx. "Nieuw hierin is ook de werkweg die we aan beide kanten van de bestaande weg langs het gehele traject hebben aangelegd. Het traject is maar 1,5 kilometer lang, maar wordt onderbroken door 4 viaducten. Via de werkweg zijn zowel de viaducten als de plaatsen waar wij moeten zijn voor het grondwerk, goed bereikbaar. Er rijden hier dagelijks zo'n 20 vrachtwagens rond om de AEC-bodemas aan te voeren. Door de werkweg vindt er bijna geen transport over het bestaande wegennet plaats, waardoor het mogelijk

is om veilig en efficiënt om te gaan met alle grondstromen. Omdat we niet over de openbare weg rijden is de hinder voor de omgeving minimaal."

Wanneer het grondwerk voor de nieuwe rijbanen is afgerond, zal de combinatie verder gaan met het verwerken van het asfalt, het aanbrengen van verkeersmaatregelen en geluidsschermen en het aanbrengen van markering en bebording. Naar verwachting kan de nieuwe weg in de zomer van 2013 in gebruik worden genomen.

Lassen waterdichte folie

Leermeester Dick Honcoop en Willem van Trierum op de stortlocatie baggerspeciedepot Hollandsch Diep

Leerlingen **en** leermeesters

Deskundig

Focus op kwaliteit en veiligheid
Vakmanschap & professionaliteit
Fouten maken mag
mits we ervan leren

PERSOONLIJKE
ONTWIKKELING

Grensverleggend

INNOVATIEF Buitengewoon
→→→ Creatief
PRODUCTIEGERICHT
Duurzaam

Betrokken

Samen TROTS
Verantwoordelijkheid nemen en geven
Delen Plezier
FAMILIE

Kernwaarden Martens en Van Oord

Het idee van Teus van Oord bij de oprichting van Martens en Van Oord was om werken uit te voeren door slimmer en meer deskundig te zijn dan anderen. "Nog altijd houden we vast aan de kernwaarden die we met de oprichting voor ogen hadden; Deskundig, Grensverleggend en Betrokken, die alleen samen tot kwaliteit kunnen leiden. De kracht van

Martens en Van Oord zit hem in de mensen; zij doen waar ze goed in zijn. Met elkaars talenten werken we samen aan onze projecten. De grote betrokkenheid van de Mensen die het Maken, maakt dat we meedenken en verder kijken dan een ander. Opdrachtgevers kunnen met een gerust hart het werk aan ons uit handen geven," aldus Teus van Oord.

Rieuwert Scholten, Arend van Wijngaarden, Ties van Limpt, Dick Honcoop en Kor Hamming tijdens het jurybezoek van Fundeon

De kernwaarden Deskundig, Grensverleggend en Betrokken zijn in de gehele organisatie verweven. Een goed voorbeeld van de focus op deskundigheid is het opleiden van leerling-machinisten, die vanuit hun opleiding (bijvoorbeeld Fundeon of het SOMA College) stage lopen bij Martens en Van Oord.

Martens en Van Oord vindt het belangrijk dat leerlingen goed worden begeleid en dat zij de mogelijkheid krijgen om in de praktijk een vak te leren.

Sinds 1999 wordt Martens en Van Oord erkend als leerbedrijf voor machinisten door Fundeon, het kennis- en adviescentrum voor het opleiden en ontwikkelen van personeel in de bouwen infrasector. Martens en Van Oord biedt jaarlijks gemiddeld 5 leerling-machinisten de mogelijkheid om, in het kader van hun opleiding stage te lopen. De leerlingen worden begeleid door gecertificeerde leermeesters, die zich naast hun eigen werk bezighouden met het opleiden van nieuwe machinisten.

Bij Martens en Van Oord zijn op dit moment 7 machinisten werkzaam als leermeester, onder wie Dick Honcoop. Bijzonder aan de rol van Dick is dat hij volledig van werkzaamheden is vrijgemaakt voor het

begeleiden van leerlingen. “Na 37 jaar op de bulldozer te hebben gewerkt was ik toe aan een nieuwe uitdaging”, vertelt Dick. “Ik wilde ook graag een dag minder gaan werken en zo ben ik in deze functie gerold. Ik werk nu alleen nog op de bulldozer als ik ergens in moet vallen. Voornamelijk houd ik me bezig met het begeleiden van leerlingen of ben ik toezichthouder bij de praktijkexamens van Fundeon en het SOMA College.”

Eén van de leerlingen die Dick begeleidt is Willem van Trierum. Hij volgt de machinistenopleiding aan het SOMA College en is sinds maart 2012 leerling-machinist bij Martens en Van Oord. “Het bevalt me heel

goed”, vertelt hij over zijn stage. “Ik zit in mijn eerste jaar en ga nu vier dagen per week naar school, gevolgd door 1 dag stage. In de klas bereiden we een opdracht voor die ik op vrijdag ga uitvoeren. Op school leggen we dus de theoretische basis en in de praktijk leren we werken met de machine.” Willem is erg blij met de begeleiding van Dick. “Dick is veel met ons bezig. Als er iets is of als ik ergens niet uitkom dan kan ik altijd bij hem terecht.” “Maar ik weet ook niet alles hoor”, vult Dick bescheiden aan, “maar samen weten we wel heel veel”.

Om leermeester te worden heeft Dick, net als zijn 6 collega-leermeesters, een leermeester cursus gevolgd. “Hier leerden we bijvoorbeeld hoe we om kunnen gaan met lastige situaties en hoe we leerlingen kunnen motiveren. Daarnaast kregen we uitleg over de lijsten waarop we de vooruitgang van de leerlingen moeten bijhouden. Als een leerling iets onder de knie heeft vinken we dit onderdeel af en dan gaat het, met een handtekening, terug naar school. Het is fijn dat we zelf ook les krijgen in het begeleiden van leerlingen, want daardoor zijn we in

staat om de leerling aan het eind van zijn stage een beoordeling te geven. Om als leermeester gecertificeerd te blijven gaan we twee keer per jaar op nascholingscursus." Bij veel bedrijven wordt er aandacht besteed aan het opleiden van jonge vakmensen. Willem koos er echter bewust voor om te solliciteren voor een stageplaats bij Martens en Van Oord. Willem: "Ik krijg hier veel vrijheid om iets te leren en ik mag werken op verschillende soorten machines." Zo zijn er op de opleidingslocatie van Martens en Van Oord in het Hollandsch Diep een graafmachine, shovel, bulldozer en dumper aanwezig. Op deze machines kunnen leerlingen oefenen, zonder de druk van het behalen van een productie. In het voorjaar van 2012 zijn twee graafmachines en twee bulldozers besteld, waarop machinisten in opleiding die al wat verder zijn met hun stage, kunnen meedraaien op projecten. Er is dus niet alleen voldoende begeleiding van leermeesters, maar ook zijn er altijd machines beschikbaar, waar leerlingen op hun eigen niveau mee kunnen werken. Een werkwijze die voor zowel de leerlingen als voor Martens en Van Oord erg prettig werkt.

Beste Leerbedrijf Infra, regio zuid

De inzet en toewijding van leermeesters en andere betrokkenen is beloond. Eind april 2012 is Martens en Van Oord door Fundeon uitgeroepen tot beste leerbedrijf van Zuid Nederland, in de categorie Infra. Dé kroon op het werk van de leermeesters binnen Martens en Van Oord! Daarbovenop maakt Martens en Van Oord kans op de titel Beste Leerbedrijf Bouw & Infra 2012. Op 27 september 2012 wordt bekend gemaakt welke van de in totaal 12 genomineerde bedrijven, met deze titel naar huis gaat.

Erkend leerbedrijf voor andere opleidingen

ECABO - leerbedrijf voor economisch/administratieve, ICT- en veiligheidsberoepen - erkent Martens en Van Oord als leerbedrijf voor financiële en secretariële beroepen. Ook voor ICT en Informatie-dienstverlening is Martens en Van Oord sinds kort erkend leerbedrijf. Toekomstige ICT-beheerders, netwerkbeheerders, medewerkers Beheer ICT en bedrijfsadministratieve medewerkers kunnen tijdens hun opleiding bij Martens en Van Oord terecht voor een stage.

Op 27 augustus 2012 is het zover...

...Na ruim 26 jaar verruilt Martens en Van Oord het kantoor aan de Rederijweg voor een nieuwe thuisbasis aan de Damweg 50 in Oosterhout.

Hemelsbreed slechts 1,4 kilometer verderop, maar vergeleken met het huidige onderkomen een wereld van verschil! Op een terrein van 24.000 m² is een kantoor verrezen dat geheel is geïnspireerd door de bedrijfscultuur van Martens en Van Oord. Het complex bestaat uit drie verdiepingen met een open structuur en een stoere uitstraling. Daarnaast is er in de installatietechniek en de bouwfysische aspecten veel aandacht besteed aan duurzaamheid.

Op donderdag 7 juli 2011 zijn de eerste heipalen de grond in gegaan. Een jaar later is de aannemer klaar en start de inrichting. De nieuwe huisvesting is dan nog niet compleet. De moderne nieuwe werkplaats die naast het kantoor zal worden gebouwd, zal in een later stadium worden gerealiseerd. Dit betekent dat de werkplaats en de direct betrokkenen bij de werkplaats voorlopig nog aan de Rederijweg gevestigd zullen blijven. Overige kantoormedewerkers zijn vanaf 27 augustus 2012 te vinden op het nieuwe adres.

Op vrijdag 24 augustus worden de verhuisdozen aan de Rederijweg ingepakt, om ze vervolgens maandag 27 augustus aan de Damweg weer uit te pakken.

Vanaf maandag 27 augustus 2012 is het nieuwe bezoekadres:

Damweg 50, 4905 BS Oosterhout

Colofon

Autograaf is een periodieke uitgave van Martens en Van Oord.

redactie: Evy van Hulten
 Agnes Honings-Timmermans
 Dineke van Tilborg-Bouman

tekst: Evy van Hulten

fotografie: Huub Hendriks

grafische verzorging: Grafisch Ontwerpbureau Kees Kanters

drukwerk: OCC De Hoog

Damweg 50
 Postbus 326
 4900 AH Oosterhout

Telefoon: +31 (0)162 47 47 47
 Fax: +31 (0)162 47 47 48
 E-mail: info@mvogroep.nl
 Internet: www.mvogroep.nl

MVO
 Martens en Van Oord